

Maar daarmee strekt zich uw aanschouwingswerkzaamheid nog niet ver genoeg uit.

Die moet ook de toekomst doordringen.

Gij moet zien de gevolgen, welke uit de werkelijkheid van het heden zullen voortvloeien, indien de Heere niet machtig ingrijpt en gij daarbij niet zijn medearbeiders wilt zijn.

Gij moet zien de ontkerstening uwer natie.

Gij moet zien de doervloeiing in uw kerk.

Gij moet zien uw eigen verachtering in de genade. En uit die visie moet gij spreken, schrijven, wandelen, bidden, protesteeren, aanmoedigen, strijden. HEPP.

KERKELIJK LEVEN.

De beproeving tot het ambt.

IV.

In de eerste drie artikelen is betoogd, dat de beproeving tot het ambt (1 Tim. 3:10) niet is te zoeken in een opzettelijken proeftijd, of evenmin geschieden mag door middel van examinate, gelijk bij de dienaren des Woords, of door speciale opleiding na den ambtelijken dienst. Deze laatste vindt in de historie geen steun, en is om tal van principiële en practische bezwaren niet aan te bevelen.

In dit slotartikel wil ik volledigheidshalve de vraag bespreken, welke weg wel moet ingeslagen worden, om eenige vorming en voorbereiding voor den ambtelijken dienst te verkrijgen. We willen niet het instituut van een opzettelijken proeftijd. Wij begeren evenmin de examinate en speciale opleiding tot het ambt, maar met die negatieve resultaat mogen wij ons van deze zaak niet afmaken. Het ambt toch heeft in onze aan geestelijke heroering rijke dagen wel eenige voorbereiding nodig. Zoowel onderlingen als diakenen moeten op de hoogte zijn van hetgeen deze tijd vraagt, en niet het minst van hetgeen Gods Woord eischt voor dezen tijd, en... hoe verkrijgen zij nu deze kennis? Hoe kan de bekwaamheid, welke nodig is voor het opzicht over de gemeente en de oefening der harnharigheid, het best worden ontwikkeld, en hebben wij voldoende waarborg, dat in het midden der gemeente genoegzame middelen aanwezig zijn om deze ontwikkeling te bewerkstelligen?

Deze laatste vraag kan m.i. bevestigend worden beantwoord.

God zegent ons rijkelijk met allerlei wegen, waarin meerdere kennis van Zijn Woord verkregen, en het inzicht in Zijn ordinantiën kan verhelderd worden, en er is voor de leden der gemeente in en buiten het ambt alle gelegenheid, om, indien dit voor de geestelijke vorming noodig mocht blijken, nieuwe paden in te slaan. Ik noem onder die middelen eerst de prediking des Woords, want, als zij de Schrift getrouw ontsluit en de waarheden des heils helder verklaart, moet zij vormend en ontwikkelend werken, en zal ieder, die ooren heeft om te hooren, niet alleen gesticht en getroost, maar ook geleerd worden omtrent de lijnen, waarnaar de Heere Zijn volk en heel ons leven wil gericht zien. In de tweede plaats denk ik aan het catechetisch onderwijs, waar degenen, die later in het ambt Christus zullen dienen, onderrecht worden in de eerste beginselen van de leer des heils, en iedere dienaar des Woords zal het met mij eens zijn, dat reeds in de catechisatie-jaren uitkomt, wie voor het ambt gaven en geschiktheid hebben, en wie, (een enkele uitzondering daargelaten), nimmer een leidende plaats in Christus' kerk zal innemen. Voorts vestig ik nog de aandacht op verschillende samenkomsten, die in vele kerken gehouden worden, als bijbellezingen, wijkvergaderingen, cursussen, bijeenkomsten tot bespreking van de geloofsbelijdenis, op welke bijeenkomsten er gelegenheid te over is om de gaven op te merken en de bekwaamheid te oefenen, terwijl ik eindelijk niet wil vergeen het breed terrein van het koninkrijk Gods en het rijk gevarieerde verenigingsleven, waarin oefening en vorming ons in allerlei schakeering en op velerlei wijze geboden wordt.

Met name denk ik aan onze Jongelingsverenigingen.

Dit instituut, en ik wilde wel dat allen in ons midden dit inzagen, is een bijzonder-rijke gave van God aan onze gereformeerde kerken, en uit dezen kring zijn tal van uitnemende mannen voortgekomen, die het ambt en door hun ambtelijken dienst de gemeente onloochenbaar hebben vooruitgebracht. In dit oefeningskamp heeft de Heere ons tegelijk een plaats geschonken, waar onze jonge menschen zich onopzettelijk en onbewust voorbereiden om later Hem in Zijn rijk en gemeente te dienen, en onze J. V. kunnen nooit genoeg in de warme belangstelling van alle kerkeraden worden aanbevolen. Zij arbeiden niet slechts ontwikkelend en bewarend voor de jongelingen der gemeente, maar werpen rijke vruchten af voor het kerkelijk leven, en de ambtelijke bediening, die in haar een niet te onderschatten steun heeft gevonden.

Dit alles geldt echter zoowel niet-ambtsdragers als ambtsdragers.

Ik wil tenslotte nog enkele middelen noemen, waardoor de laatste zich kunnen blijven oefenen, en dan denk ik eerst aan de besprekingen op de kerkeradsvergaderingen. Ik stem toe, dat deze niet altijd even vruchtbaar zijn. Het is ook volkomen waar, dat vooral in groote vergaderingen een principiële discussie slechts zelden mogelijk is, vanwege de vele zaken, die afgedaan moeten worden. Evenmin kan worden ontkend, dat er in meer dan een kerkeraad, wegens de praalst der broederen, geen tijd overblijft voor de behandeling van een bepaald onderwerp, maar toch zou ik dezen laatste weg van harte willen aanbevelen. Laten we ons toch beijveren, om ons niet te verliezen in allerlei bijkomstigheden en nietigheden, maar van tijd tot tijd de verschillende quaesties ernstig en grondig bespreken, en zulk een behandeling kan niet anders dan rijken zegen afwerpen voor de vervulling der ambtelijke roeping.

Voorts wijs ik op de onderscheidene conferenties. De diaconale conferenties kennen we reeds jaren.

Alleen worden ze nog te weinig in kleineren kring van synode en classis gehouden, terwijl er ongetwijfeld nog een tekort is aan samenkomsten van onderlingen. Er is gelukkig goede vooruitgang. De meeste provincies kennen haar onderlingen-conferenties. De classis Den Haag is zelfs een classisale organisatie rijk, en deze zaak marcheert nietnemend, maar er kan nog meer gedaan worden. Zou er voor onze opzieners geen centrale conferentie mogelijk wezen? Zou een algemeen onderlingenblad tevoren met fiasco geslagen zijn? Ik geloof het niet, en wie neemt, om met het eerste te beginnen, tot zulk een centrale conferentie het initiatief? Laten onze onderlingen zichzelf voor deze zaak spannen, en dit plan nu eens niet aan domine's overlaten, want in de eerste plaats beschikken zij over voldoende krachten, en ten tweede moeten we ons aan meerdere arbeidsverdeling gewennen.

Er zijn nog enkele andere middelen te noemen. Zeer nuttig zou het ook zijn, wanneer de kerkeraden zich een eigen bibliotheek aanschaffen, en er voor zorg droegen, dat de voornaamste werken op het terrein van den ambtelijken dienst, ter beschikking van zijn leden staan. Ook is er niets op tegen, dat, wanneer er onder de kerkeradsleden broeders zijn met geringe middelen, de kerkeraad zich abonneert op verschillende kerkelijke bladen, en ten slotte zij ieder ambtsdrager op het hart gebonden, dat hij zelf niet traag zij in de eigenstudie, en zichzelf bij het licht van Gods Woord vorme en ontwikkelde.

Hier ligt het **zwaartepunt**.

Niets haast, als we zelf niet medewerken.

Geen cursus of bijbellezing, geen J. V. of conferentie werpen vrucht af, wanneer niet het persoonlijke onderzoek van de waarheid Gods met dit alles gepaard gaat, en een eerste eisch is zelfontwikkeling in den goeden zin des woords. Ons formulier spreekt ook van dien eisch, en zegt ons, dat de onderlingen schuldig zijn Gods Woord naarstig te onderzoeken en zich zelven geduriglijk te oefenen in de overlegging van de verborgenheden des geloofs.

Dit laatste mag niet misverstaan.

Deze oefening is niet allereerst de oefening in mystieke zin, maar gelijk De Klaarhamer Jr op de Eerste Friesche Onderlingen Conferentie in zijn referaat over de speciale opleiding voor het ambt terecht opmerkt, de oefening in den zin van 1 Cor. 2, n.l. die dingen, die ons van God geopenbaard zijn en die door het geloof worden verstaan en aangenomen, dus de leer van Gods Woord. Het overleggen daarvan moet echter geschieden niet alleen verstandelijk, maar ook met practische aanwending op het eigen geestelijk leven, ten einde de realiteit en de waardij van de christelijke leer ook voor eigen hart te beseffen.

Ernstige oefening is dus eisch.

Onze ambtsdragers zullen Gods Woord onderzoeken, maar dan ook hun oogen wijd opendoen voor de nooden der gemeente, en zich beijveren zielkundig die gemeente te verstaan, terwijl zij eveneens geroepen zijn het leven van onzen tijd te volgen, en van de machtige problemen, die ons ontroeren en tot een antwoord dwingen, ernstig kennis nemen.

Die taak is niet gemakkelijk.

De ambtelijke dienst is verre van licht.

Hij kan alleen biddend worden vervuld.

Het gebed moet ook hier de ademtucht zijn.

En dan zal ieder, die op deze wijze zijn taak verricht, ervaren, dat Hij, Die ons roept, getrouw is, en het zeker doen zal. K. D.

UIT HET POLITIEKE EN SOCIALE LEVEN.

Uit eigen partijleven.

In Friesland is men over den tegenwoordigen gang van zaken niet tevreden. Reeds vroeger klonken uit het hooge Noorden stemmen, die blijk gaven van onvoldaanheid, en uitingen waren van een ernstige begeerte naar principiëler leven, doch nu heeft de anti-revolutionaire kiesvereniging te Sneek de bazuin geblazen, en deze bazuin geeft wel een scherp en opschrikkend, doch geen onzeker geluid. Zij roept ons toe:

De Antirevolutionaire Kiesvereniging „De Vrije Fries" te Sneek, in vergadering bijeen op Dinsdag 20 September 1921.

met steeds toenemende bezorgheid kennis nemende van de afbrokkelende eenheid in onze Anti-revolutionaire Partij, zich openbarende in de houding onzer Kamerfractie, in redevoeringen onzer voormannen en in de artikelen onzer pers, tegenover de in de laatste jaren op den voorgrond tredende punten van Staatsbeleid als Onderwijs, Kunst, Kiesrecht en Sociale Kwestie;

voor oogen houdende de onmiskenbaar duidelijke uitspraken van Ons Program van Beginselen aangaande deze punten;

geeft als haar gevoelen te kennen, dat, mede ten gevolge van een te wraken wegdoezeling van beginselen;

wat het Onderwijs betreft, we gaan in de richting van de Christelijke Staatsschool en Groen's ideaal „De Vrije School" steeds meer in de klem raakt; wat 't Kiesrecht betreft, de actie tegen het individualistisch algemeen mannen- en vrouwenkiesrecht niet alleen verflauwt, maar de revolutionaire Kiesrecht-idee zelfs door een deel van onze leidende menschen wordt aanvaard, en de gedachte van het Huismankiesrecht feitelijk wordt verloochend;

wat de Overheidsbemoeijing betreft, een standpunt wordt verdedigd dat van de Souvereiniteit in eigen kring een illusie maakt;

van oordeel, dat tegen de verderfelijke Staatkunde der Revolutionairen, welke op onrustbarende wijze de geesten verneestert, meer dan ooit stelling dient genomen;

vraagt van onze Mannen in Kamers, Staten en Raden te doen hooren een zuiver en krachtig geluid, baseerend op onze aloude Beginselen;

besluit krachtig actie te voeren, dat bij de komende verkiezingen voor Kamers, Staten en Raden alleen die Mannen candidaat gesteld worden, welke geheel onderschrijven ons Program van Beginselen, en die zich niet schamen om in de kracht onzer Gods voor deze, de echte vrijheid brengende Beginselen den strijd te voeren;

besluit ernstig onder de oogen te zien of de tijd nog niet is gekomen om, naar het voorbeeld van Groen, te zoeken in ons isolement onze kracht;

besluit bij het Centraal Comité er op aan te dringen dat de voorgestelde resolutie, welke moet worden behandeld op de Deputatenvergadering van 14 Oct. 1921, aldus wordt gewijzigd, dat wordt uitgesproken, dat naar Antirevolutionair Beginsel geen Vrouwen mogen worden gesteld voor Kamers, Staten en Raden en dat tegen het passief zoowel als tegen het actief Vrouwenkiesrecht krachtig positie zal worden genomen, terwijl het Huismankiesrecht niet alle geoorloofde middelen zal worden gepropageerd, zoodat de laatste tirade, welke luidt: „zoolang de Antirevolutionaire Partij niet in haar wetlige vergadering van een tegenover gesteld gevoelen blijk geeft" en welke de indruk geeft, dat beginselen bij meerderheid van stemmen kunnen worden gewijzigd, beslist moet vervallen;

besluit deze motie ter kennis te brengen van het Centraal Comité, het Provinciaal Comité en de Antirevolutionaire Kamerclub; en ze te doen opnemen in onze Antirevolutionaire Pers.

Welk een klachten!

Het kan haast niet erger.

De vrije Fries doleert over wegdoezeling van beginselen, en onbevredigende pacificatie op het terrein van het onderwijs, en revolutionaire insluipselen in het kiesrecht, en overdrijving van de staatsbemoeijing, en concessies aan allerlei niet-antirevolutionaire stroomingen, en hij vraagt kort en krachtig om beginselvaste mannen, en... om te overwegen, of de tijd van het isolement nog niet gekomen is.

Moet zulk een motie nu serieus worden genomen?

Er zijn er, die over deze Friesche stem glimlachen.

Zij slaan deze onvoldaanheid niet hoog aan.

Het is volgens hen een uiting van principiëriteit, en een bewijs, hoe de liefde tot het beginsel een heele kiesvereniging tot dwaze daden brengen kan, en dit wolkje zal wel weer overdrijven, doch... men zij met deze waardeering zeer voorzichtig. Ik geloof, dat de Sneeker motie anders moet bezien worden. Zij is voor mij een cri de conscience, en een kreet, die uit vele, vele harten opwelt, en wanneer aan ons anti-revolutionaire volk gelegenheid werd gegeven zich persoonlijk te uiten, zou een niet kleine schare het met de Sneeker klachten van harte eens zijn. Vooral vindt deze motie weerklink in de zielen der oude garde, die den tijd van druk en worsteling gekend hebben, hoewel er ook tal van jongeren zijn, die zich met dit getuigenis, al zouden zij het misschien anders gezegd hebben, gaarne willen vereenigen. Er heerscht onmiskenbaar eenige onvoldaanheid. De politieke toestand bevredigt niet.

De arbeid van het rechtsch ministerie vindt niet onverdeelden steun bij ons anti-revolutionair volk, en er is, indien ik de dingen goed zie, voor dat gebrek aan voldoende sympathie wel reden.

Want wie de wetgeving der laatste jaren ernstig nagaat, en verschillende regeeringsdaden toetst aan den eisch van onze beginselen, moet noodzakelijk tot deze conclusie komen, dat met ons, als anti-revolutionairen, niet naar behooren is gerekend, en naar onze stem te weinig is gehoord. Ik wijs slechts op de schoolwet, die samengesteld is, alsof er geen gewijzigd Unie-rapport bestond, en ik denk met weemoed aan de amendementen—Rutgers, die onze vrijheid nog trachten te redden, doch door links en de groote meerderheid van rechts werden

afgestemd, tegen de... waarvan o... ook hierin niet verge... is ten de... van de ki... aan de be... ning van... vierde wil... wetten me... en eindelijk de Vries... blijft.

Er is v... voldoende

De Sneek... maar in d... niet te loo... zen goed... donkere pl... er ook, W... doczelen, d... dat het lie... de schaduw... zwijgen va... lijke struis... heeld, dat... gevonden v... zoo sterk... niet wat... punten, wa... en zelfs bi... is meer dan... dat nu ja... ons toch t... Laten w...

We kunn... geschrift j... devolle arb... bij de leide... prof. Anen... zijde hij m... alle licht te... God ons d...

Ik zal h...

Bij het r...

Aan criti... daarom die... bezwaren n... weg tot v... Wat het e... voorzichtig... nog haar v... deren, want... tal van gen... coaliseerde... diging der... moed. Niet... de revoluti... ring, die z... Heeren laat... om veel k... tegen den... en valsche... van ontker... ten we ont... in ons iso... Onvoorwi... lijk.

Gezamenl...

Maar wat... gevraagd w... basis van v... ven progr... kond. Het v... natw aansl... Er dient o... schen rege... en kamerel... en alleen w... aanvaard w... sluiting niet... Dan durv... En op on... rekenen.

Maar nu...

Daarover... wanneer ik... te werpen... Deputaten... wordt gehoo... over het pi...

Een

In het ze... in deze rul... derbragt ee... Omachrij... stond niet... losse gedac... geefs gewac... van een uit... economie m... Die studie... Het boek... welk een bo...